

היצע טיסות הנוסעים לישראל וממנה

עונת קיץ 2019

אגף כלכלה ויחסים בינ"ל

מאי 2019

היצע טיסות הנוסעים לישראל וממנה במהלך עונת קיץ 2019

רשות התעופה האזרחית (רת"א) סיימה לאחרונה את הליך מתן ההיתרים להפעלת טיסות נוסעים לישראל וממנה במהלך עונת קיץ 2019. היתרים להפעלת טיסות סדירות ניתנו בהתאם להסכמי התעופה ולחוק רישוי שירותי תעופה ל- 61 חברות תעופה זרות ולשלוש חברות תעופה ישראליות.

הדו"ח להלן מצביע, בין היתר, על צפי להמשך במגמת הגידול בהיצע טיסות הנוסעים לישראל וממנה יחד עם התמתנות בשיעור הגידול בהיצע הטיסות לעומת שיעורי הגידול שנרשמו במהלך עונות הקיץ של השנים האחרונות. הצפי לגידול בהיצע הוא בשיעור של כ- 6% לעומת היצע הטיסות במהלך עונת קיץ 2018, כאשר צפי שיעור הגידול נמוך משיעורי הגידול בהיצע שנרשמו במהלך כל אחת מעונות הקיץ שבין שנת 2013 לבין שנת 2018.

להלן פרוט ממצאי הדו"ח:

1. **גידול בהיצע הטיסות הכללי** - תרשים מס' 1 מצביע על כך שמגמת הגידול בהיצע טיסות הנוסעים הבינ"ל בנתב"ג צפויה להימשך במהלך עונת קיץ 2019 לצד התמתנות בשיעור הגידול בהיצע לעומת שיעורי הגידול שנרשמו להיצע במהלך עונות הקיץ האחרונות. הגידול בצפי היצע הטיסות לעומת היצע הטיסות במהלך עונת קיץ 2018 הוא בשיעור של כ- 6% והוא נמוך משיעורי הגידול בהיצע שנרשם בכל אחת מעונות קיץ שבין שנת 2013 לשנת 2018. יחד עם זאת, צפי שיעור הגידול בהיצע טיסות הנוסעים בנתב"ג גבוה משמעותית מצפי שיעור הגידול בהיצע הטיסות הגלובלי.

2. **גידול בהיצע הטיסות לפי קבוצות נתיבים** - תרשים מס' 2 מצביע על כך, שצפי שיעור הגידול לעומת עונת קייץ 2018 בהיצע הטיסות הישירות בקווים בין ישראל לאיחוד האירופי דומה לצפי שיעור הגידול הצפוי בהיצע הטיסות הישירות בין ישראל למדינות שאינן חברות באיחוד. תרשים מס' 3 מצביע על כך שצפי שיעור הגידול בהיצע הטיסות בקווים לטווח ארוך גבוה משמעותית מצפי שיעור הגידול בקווים לטווח קצר ובינוני. הגידול בקווים לטווח ארוך נגזר מגידול משמעותי בטיסות בין ישראל ל- ארה"ב ול- יעדים במזרח הרחוק ול- השקת הטיסות הישירות בין ישראל ל- ברזיל ו- צ'ילה.

3. **גידול בהיצע הטיסות לפי חברות תעופה** - הגידול העיקרי בצפי היצע הטיסות נגזר מגידול בהיצע הטיסות המתוכנן של מספר חברות זרות אשר חלקן צפוי להגדיל את היצע הטיסות שלהן באופן משמעותי. החברות הבולטות בהקשר זה כוללות את חברות ה- LC¹ וחברות זרות המפעילות טיסות ישירות ליעדים ארוכי טווח. לוח מס' 1 מצביע על כך שהיצע הטיסות המצרפי של חברות ה- LC: "וויז אייר", "איזי ג'יט", "ראיין אייר", "טרנסאווייה" ו- "ויואלינג" צפוי לגדול בשיעור של כ- 17% לעומת עונת קיץ 2018. לוח מס' 2 מצביע על כך שהיצע הטיסות המצרפי של החברות הזרות המפעילות טיסות ישירות מנתב"ג ליעדים ארוכי טווח צפוי לגדול בשיעור של כ- 28% לעומת עונת קיץ 2018. חברה נוספת אשר צפויה להגדיל את היצע הטיסות היא "טורקיש" עם צפי להיצע של 70 טיסות שבועיות בקו ת"א- איסטנבול. טיסות של חברות "חדשות" בנתב"ג², התורמות לגידול בצפי היצע הטיסות, כוללות את הטיסות של חברת "טאפ" אשר השיקה שרות של טיסה יומית בקו ת"א- ליסבון³ ושל מספר חברות נוספות. יחד עם זאת, צפי היצע הטיסות של מרבית החברות הזרות אינו גבוה יותר מהיצע הטיסות שלהן במהלך עונת קיץ 2018.

¹ Low Cost

² חברות "חדשות" הן חברות שלא הפעילו טיסות סדירות בנתב"ג במהלך עונת הקיץ הקודמת.

³ חברות התעופה: "גרמניה", "וואו אייר" ו- "קובלט" אשר הפעילו טיסות בנתב"ג במהלך עונת קיץ 2018 הפסיקו את פעילותן לפני מספר חודשים.

4. **קווים** - במהלך עונת קיץ 2019 מתוכנן שרות של טיסות סדירות במספר משמעותי של קווים אשר לא הופעלו במהלך עונת קיץ 2018. קווים אלה כוללים את הקווים לטווח ארוך בין נתב"ג לבין: היעדים סאו פאולו ו-סנטיאגו ("לטאם"), וושינגטון ("יונייטד"), לאס וגאס (אל על), שנגדו ("סצ'ואן איירליינס") ו-שנזן ("היינאן")⁴. כמו כן, צפוי שרות של טיסות סדירות במספר קווים בין נתב"ג ליעדים באיחוד האירופי אשר לא הופעלו במהלך עונת קיץ 2018. קווים אלה כוללים את הקווים בין נתב"ג ליעדים: נאנט ("טרנסוויה פרנס" ו- "איזי ג'יטי") ו-ממינגן ("ראיין אייר").

5. **חברות ישראליות** - יישום תכנית הטיסות של החברות: אל על, ארקיע ו-ישראייר לעונת קיץ 2019 מאפשר לאותן חברות גידול מצרפי בשיעור של כ-3% לעומת היצע הטיסות המצרפי שלהן במהלך עונת קיץ 2018. צפי חלק השוק המצרפי של החברות הישראליות הוא קרוב ל-31% מהיצע טיסות הנוסעים הבינ"ל בנתב"ג לעומת חלק שוק של כ-31% וכ-34% במהלך עונות קיץ של השנים 2018 ו-2017 בהתאמה. שימוש בהיקף משמעותי במטוסים חכורים מחברות תעופה זרות וגידול שולי בצי המטוסים יאפשר לחברות הישראליות להשיג גידול בהיצע הטיסות.

6. **רמת התחרות** - אחד המדדים המצביעים על רמת התחרות בין חברות התעופה הוא מספר הקווים בהם מופעלות טיסות סדירות ע"י שלוש חברות או יותר במקביל. תרשים מס' 5 מצביע על כך שצפי המדד לעונת קיץ 2019 עומד על 26 קווים⁵ לעומת 25 קווים במהלך עונת קיץ 2018 ו-19 קווים במהלך עונת קיץ 2017. לוח מס' 3 ולוח מס' 4 מצביעים על כך שבעשרה קווים רמת התחרות גבוהה במיוחד, כאשר מספר החברות הצפויות להפעיל שרות סדיר בקווים אלה במקביל גבוה מארבע⁶. כמו כן, בשני קווים ארוכי טווח ת"א-סן פרנסיסקו ו-ת"א-בנגקוק צפוי גידול משמעותי ברמת התחרות הנגזר מכניסה של חברה שניה לשני הקווים אשר הופעלו בעונת קיץ 2018 ע"י חברה אחת⁷.

⁴ במקביל להשקת הקו ת"א-שנזן בוטלה הפעלת הקו ת"א-גוונגזו.

⁵ הקווים בין ת"א ליעדים הבאים: ניו יורק, פריז, לונדון, רומא, מילאנו, ברצלונה, מדריד, מינכן, ברלין, פראג, בוקרשט, אמסטרדם, סופיה, ורשה, לרנקה, פאפוס, אתונה, בלגרד, מוסקבה, וינה, איסטנבול, קייב, בודפשט, באקו, קישינב ו-טבליסי.

⁶ צפי היצע הטיסות ל-חודש יולי מצביע כי הקווים בין ת"א ליעדים: לונדון, אמסטרדם, ברלין, רומא, מילאנו, אתונה וטבליסי יופעלו ע"י חמש חברות במקביל. הקו ת"א-פריז יופעל ע"י שש חברות במקביל והקו ת"א-בוקרשט יופעל ע"י שבע חברות במקביל.

⁷ אל על תפעיל את הקו ת"א-סן פרנסיסקו בנוסף ל-"יונייטד" ו-ארקיע תפעיל את הקו ת"א-בנגקוק בנוסף ל-אל על.

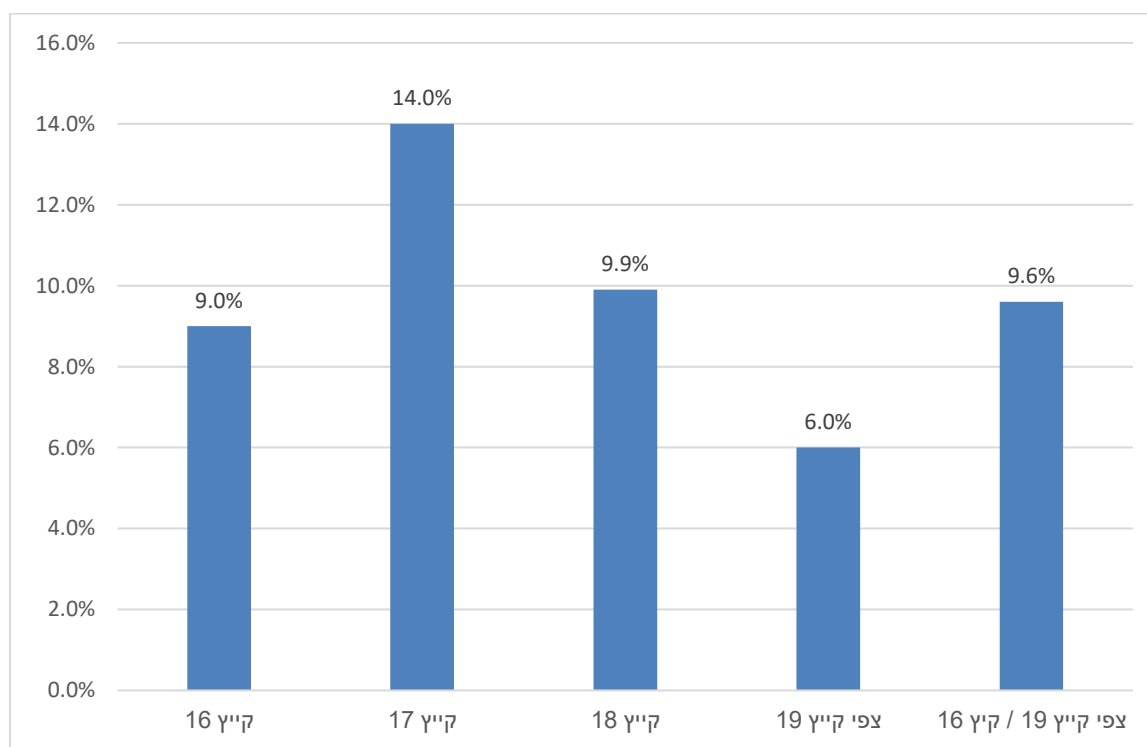
7. מדיניות הליברליזציה של הסכמי התעופה - מדיניות הליברליזציה של הסכמי התעופה של שר התחבורה והבטיחות בדרכים המיושמת ע"י רת"א כללה במהלך השנים האחרונות את חתימת הסכם תעופה בין ישראל למדינות האיחוד האירופי, חתימת הסכמי תעופה חדשים עם מדינות נוספות ועדכון הסכמי תעופה קיימים⁸. מדיניות הליברליזציה מאפשרת גידול משמעותי ב: היצע הטיסות, היצע הקווים עם שרות של טיסות ישירות ובמספר החברות המפעילות טיסות סדירות. הגידול בהיצע הטיסות וברמת התחרות מובילים, להפחתת מחירי הטיסות וכפועל יוצא לגידול בתנועת הנוסעים לישראל וממנה⁹. כמו כן, מדיניות הליברליזציה מאפשרת לחברת אל על להרחיב באופן משמעותי את מערך הסדרי הקוד שרינג עם חברות זרות על הפעלת קווים לישראל וממנה.

⁸ עדכון הסכמי תעופה כולל בדרי"כ את הגדלת מכסת התדירויות, עדכון נספח הנתיבים והגדלת מספר החברות הרשאיות להפעיל טיסות סדירות.

⁹ עדכון הסכמי תעופה במהלך השנים האחרונות עם המדינות הבאות: רוסיה, סין, קנדה, אוקראינה, גאורגיה, אזרבייג'ן, ירדן, מולדובה, אתיופיה ו- סרביה אפשר גידול משמעותי בהיצע הטיסות הסדירות בין ישראל לאותן מדינות.

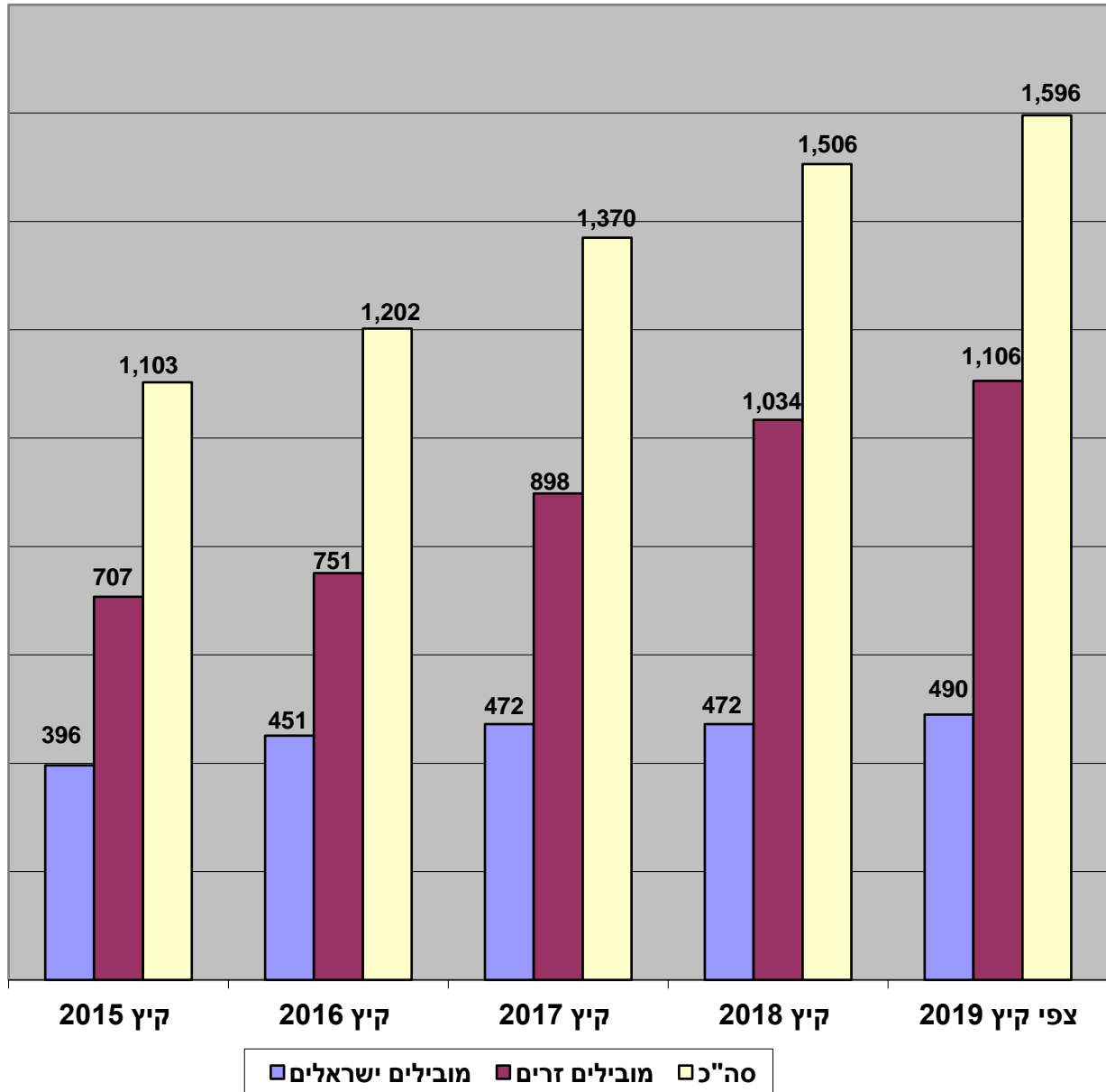
**תרשים מס' 1: היצע טיסות נוסעים בינ"ל בנתב"ג, שיעור גידול שנתי
עונת קיץ 2015 - צפי עונת קיץ 2019**

מקור: רת"א

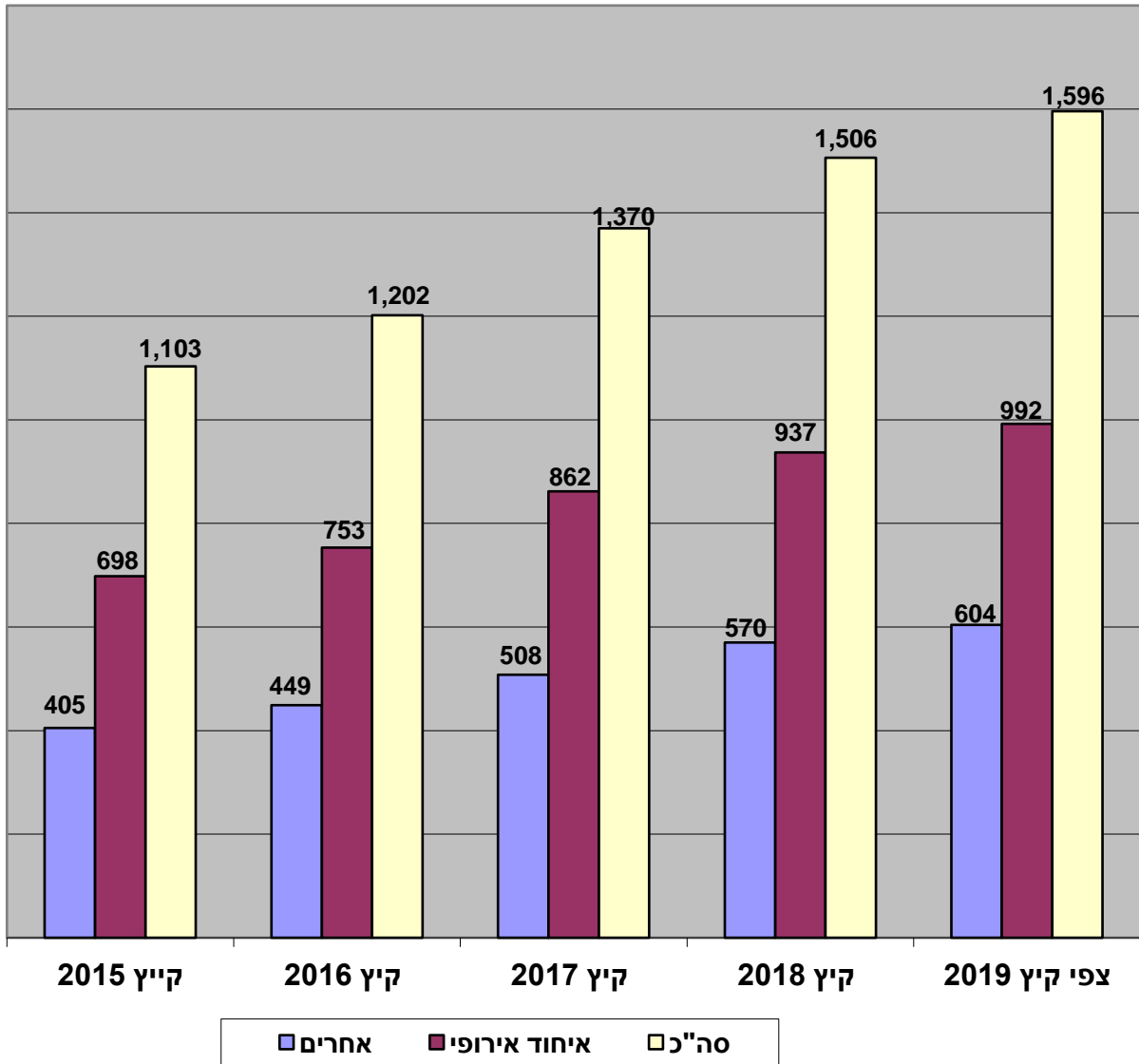
תרשים מס' 2 : תדירות שבועית ממוצעת מנתב"ג, טיסות נוסעים בינ"ל, עונות קיץ 2015-2019

מקור: רת"א

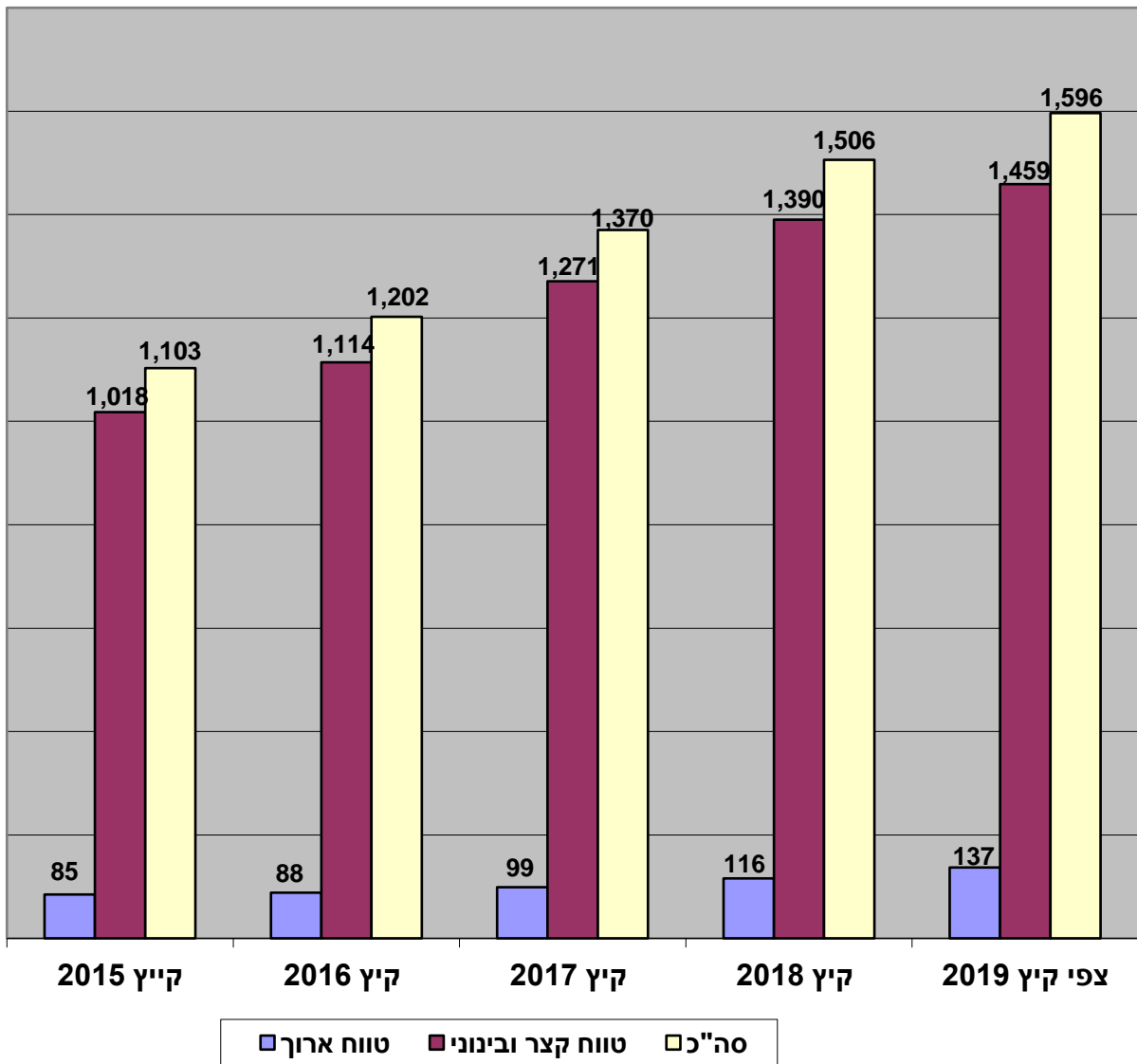
תרשים מס' 3 - תדירות שבועית ממוצעת בקווים בין נתב"ג למדינות האיחוד האירופי ובין נתב"ג למדינות אחרות, טיסות נוסעים, עונת קיץ 2015-2019

מקור: רת"א

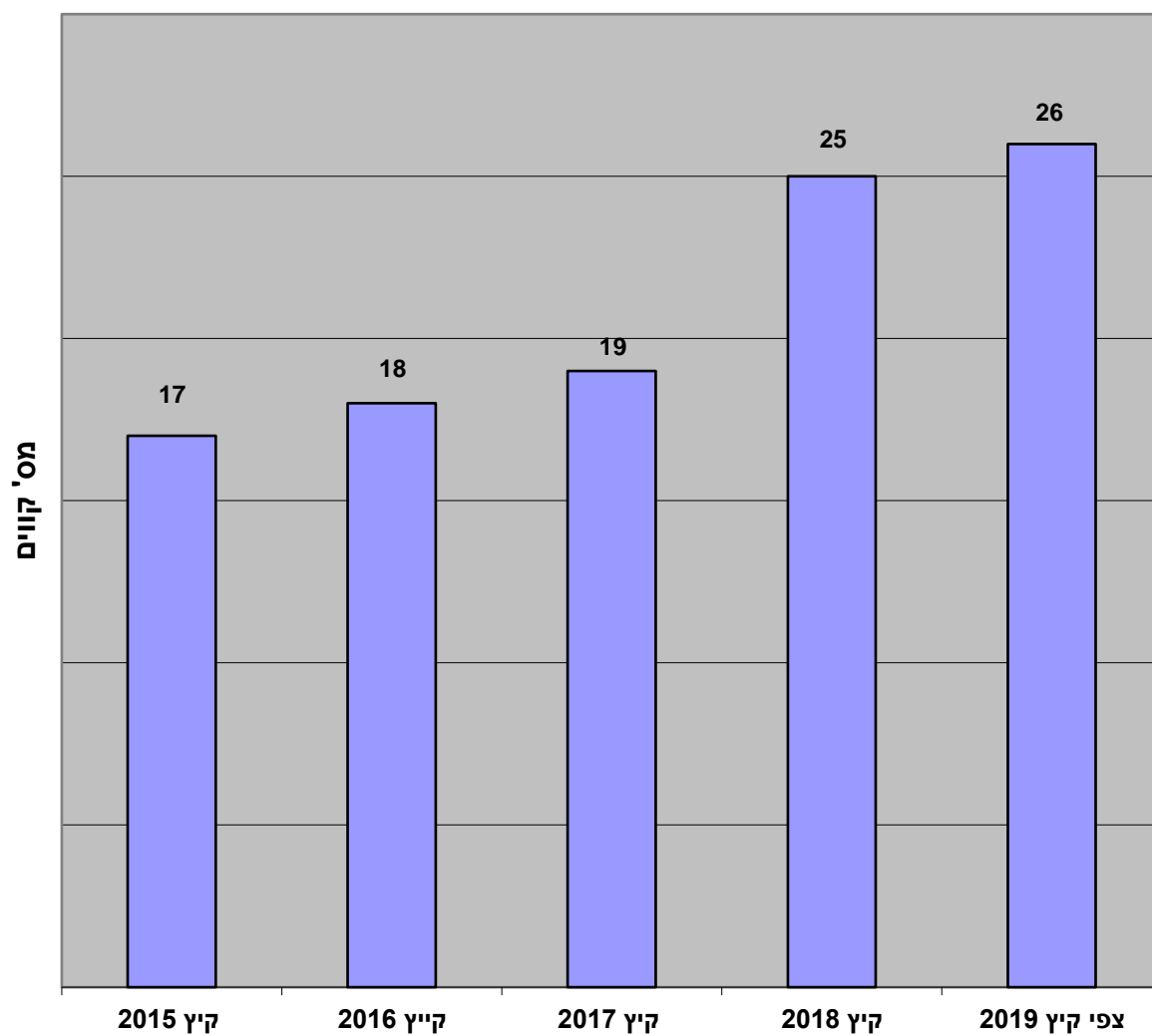

**תרשים מס' 4 - תדירות שבועית ממוצעת בקווים לטווח ארוך ובקווים לטווח קצר ובינוני,
נתב"ג, טיסות נוסעים בינ"ל, עונת קיץ 2015-2019**

**תרשים מס' 5- קווים עם ריבוי מובילים (3 ומעלה), נתב"ג,
חברות סדירות, עונות קיץ 2015-2019**

מקור: רת"א

לוח מס' 1 : היצע הטיסות של: "וויז אייר", "איזי ג'ט", "ראיין אייר", "טרנסאוויה" ו- "ויואלינג" -

צפי עונת קיץ 2019 לעומת עונת קיץ 2018

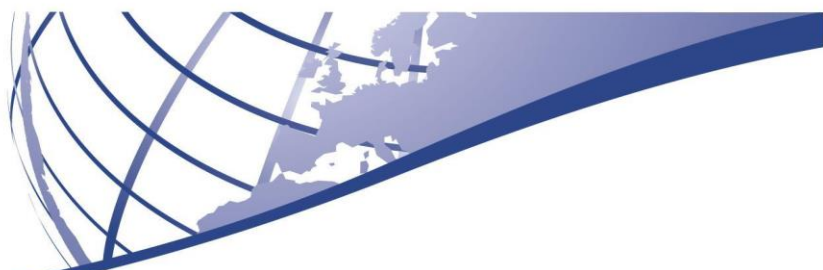
תדירות שבועית ממוצעת קיץ 2018	צפי תדירות שבועית ממוצעת קיץ 2019	חברת תעופה
65	69	וויז אייר
52	62	איזי ג'ט/ איזי ג'ט סוויס
29	40	ראיין אייר
28	35	טרנסאוויה, טרנסאוויה פרנס
11	11	ויואלינג
185	217	סה"כ

לוח מס' 2 : היצע הטיסות של החברות הזרות המפעילות טיסות לטווח ארוך מנתב"ג-

צפי עונת קיץ 2019 לעומת עונת קיץ 2018

תדירות שבועית ממוצעת קיץ 2018	צפי תדירות שבועית ממוצעת קיץ 2019	חברת תעופה
21	24	יונייטד
7	12	דלתא
8	9	היינאן
8	8	אייר קנדה
5	7	קתאי פסיפיק
4	5	אייר אינדיה
0	3	לטאם
3	3	קוריאן
0	2	סצ'ואן איירליינס
1	0	אייר טרנט
57	73	סה"כ

מקור: רת"א

לוח מס' 3 : צפי תדירות שבועית ומספר מובילים בקווים העיקריים לטווח קצר -

טיסות נוסעים בחנ"ל, צפי יולי 2019

תדירות שבועית סה"כ	חברות תעופה / תדירות שבועית מנתב"ג	מספר חברות (סדיר)	קו
105	טורקיש (70), פגסוס (28), אטלס (7)	3	ת"א- איסטנבול
58	ארקיע (9), אאיגן (9), טוס (17), ישראייר (5), אל על (7), סיפרוס (11)	6	ת"א- לרנקה
47	אל על (12), טרום (11), ישראייר (4), וויז (9), בלו (5), ארקיע (3), ראיין אייר (2)	7	ת"א- בוקרשט
39	אאיגן (16), אל על (11), אליטליה (7), ראיין אייר (3), ישראייר (2)	5	ת"א- אתונה
26	ג'ורג'יאן (14), אל על (4), מי ווי (3), ישראייר (3), ארקיע (2)	5	ת"א-טביליסי
21	אל על (7), אייר בולגריה (5), וויז (7), ראיין אייר (2)	4	ת"א-סופיה
18	רויאל ג'ורדניאן (18)	1	ת"א- עמאן
16	ראיין אייר (7), ארקיע (5), ישראייר (2), טוס (2)	4	ת"א- פאפוס
9	אייר סרביה (5), ישראייר (2), ארקיע (2)	3	ת"א- בלגרד
7	אייר סיני (7)	1	ת"א- קהיר

לוח מס' 4 : צפי תדירות שבועית ומספר חברות תעופה בקווים העיקריים לטווח בינוני -

טיסות נוסעים בינ"ל, צפי יולי 2019

תדירות שבועית סה"כ	חברות תעופה / תדירות שבועית מנתב"ג	מספר חברות (סדיר)	קו
71	אייר פרנס (21), אל על (20), טרנסאוויה (17), איזי גיט (5), ארקיע (4), ASL (2)	6	ת"א-פריז
67	אל על (23), בריטיש (19), איזי גיט (15), וויז (7), ארקיע (3)	5	ת"א-לונדון/לוטון
54	אירופלוט (36), אל על (11), אורל (7)	3	ת"א-מוסקבה
54	אליטליה (28), אל על (12), ישראייר (3), ויואלינג (4), ראיין אייר (6)	5	ת"א-רומא
41	איר אוקראינה (27), אל על (12), יאן אייר (2)	3	ת"א-קייב
37	אוסטריאן (21), אל על (9), וויז (7)	3	ת"א-וינה
37	לוט (19), אל על (8), וויז (7), ישראייר (1), שכר (2)	4	ת"א-ורשה
36	אל על (12), ק.ל.מ (7), טרנסוויה (9), איזי גיט (5), ארקיע (2)	5	ת"א-אמסטרדם
32	לופטהנזה (21), אל על (11)	2	ת"א-פרנקפורט
32	אל על (11), איזי גיט (11), ישראייר (2), סמרטווינגס (7), בלו בירד (1)	5	ת"א-ברלין
26	אל על (9), ויואלינג (7), ארקיע (3), נורוויג'ן (3), שכר (4)	4	ת"א-ברצלונה
29	אל על (11), וויז (12), שכר (3)	4	ת"א-בודפשט
28	סמרטווינגס (15), אל על (11), בלו בירד (2)	3	ת"א-פראג
28	איבריה (7), אל על (11), אייר אירופה (8), סמרטווינגס (2)	4	ת"א-מדריד
26	סוויס (14), אל על (12)	2	ת"א-ציריך
26	אל על (10), לופטהנזה (14), ארקיע (2)	3	ת"א-מינכן
26	אל על (12), איזי גיט (4), נאוס (3), ארקיע (2), ראיין אייר (4)	5	ת"א-מילאנו
21	ברסלס איירליינס (14), אל על (7)	2	ת"א-בריסל
14	אתיופיאן (14)	1	ת"א-אדיס
10	אורל (3), רוסייה (7)	2	ת"א-סט. פטרסבורג

לוח מס' 5 : צפי תדירות שבועית ומספר חברות התעופה בקווים העיקריים לטווח ארוך-

טיסות נוסעים בינ"ל, צפי יולי 2019

תדירות שבועית סה"כ	חברות תעופה/ תדירות שבועית מנתב"ג	מספר חברות (סדיר)	קו
54	אל על (26), יונייטד (14), דלתא (14)	3	ת"א- ניו יורק
12	אל על (6), קתאי פסיפיק (6)	2	ת"א- הונג קונג
11	אייר קנדה (7), אל על (4)	2	ת"א- טורונטו
10	יונייטד (7), אל על (3)	2	ת"א- סן פרנסיסקו
8	אל על (6), ארקיע (2)	2	ת"א- בנגקוק
7	הנייאן (4), אל על (3)	2	ת"א- בייג'ינג
5	אל על (5)	1	ת"א- לוס אנג'לס
5	אייר אינדיה (5)	1	ת"א - דלהי
3	אל על (3)	1	ת"א- מומביי
3	אל על (3)	1	ת"א- יוהנסבורג
3	אל על (3)	1	ת"א- בוסטון
3	קוריאן (3)	1	ת"א- סאול
3	אל על (3)	1	ת"א- מיאמי
3	הנייאן (3)	1	ת"א- שנחאי
3	יונייטד (3)	1	ת"א- וושינגטון
2	הנייאן (2)	1	ת"א- שנן
2	שנן איירליינס (2)	1	ת"א- שנגדו
1	אל על (1)	1	ת"א- לאס וגאס

מקור: רת"א

לוח מס' 6 - צי מטוסי הנוסעים של המובילים הישראלים

צפי קיץ 2019	קיץ 2018	קיץ 2017	קיץ 2016	קיץ 2015	חברה / דגם
					אל על
3	4	6	6	6	B747-400
11	5				B787-900
0	6	7	7	6	B767
0	0	0	0	2	B737-700
15	15	15	15	15	B737-800
8	8	8	8	5	B737-900
6	6	6	6	6	B777-200
					ארקיע
1	1	2	2	2	B757
3	1				AB 321
4	5	5	3	2	E190
0	0	1	3	5	ATR 72
					ישראייר
3	2	2	2	2	ATR 72
4	3	3	3	2	AB 320
35	33	33	31	28	סה"כ סילון צר גוף
20	21	19	19	18	סה"כ סילון רחב גוף
55	54	52	50	46	סה"כ סילון
3	2	3	5	7	סה"כ טורבו פרופ
58	56	55	55	53	סה"כ כללי

מקור- רתי"א